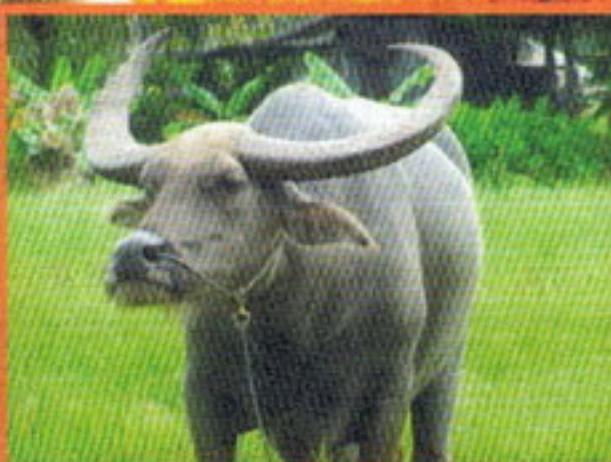

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

โรคพิษสุนัขบ้า

สำหรับนักเรียน และประชาชน

1

โรคพิษสุนัขบ้า

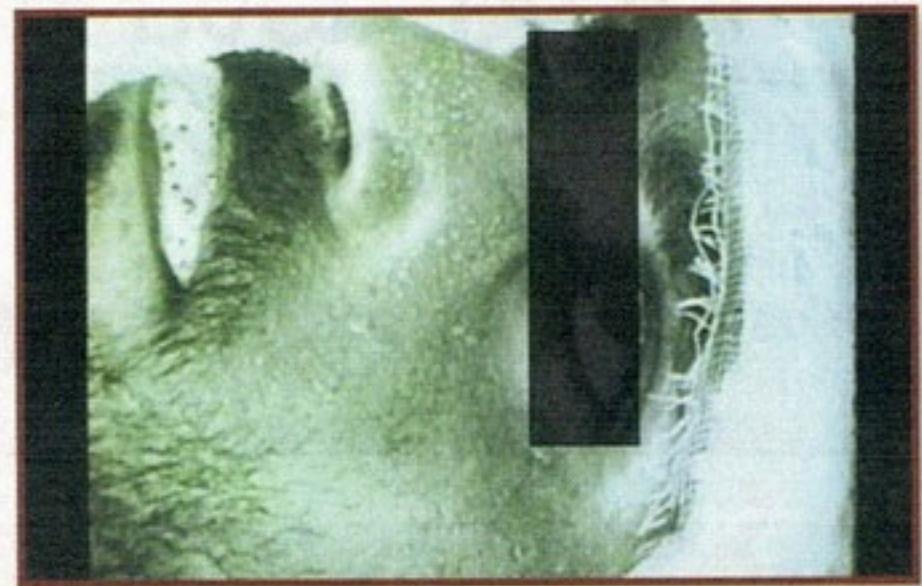
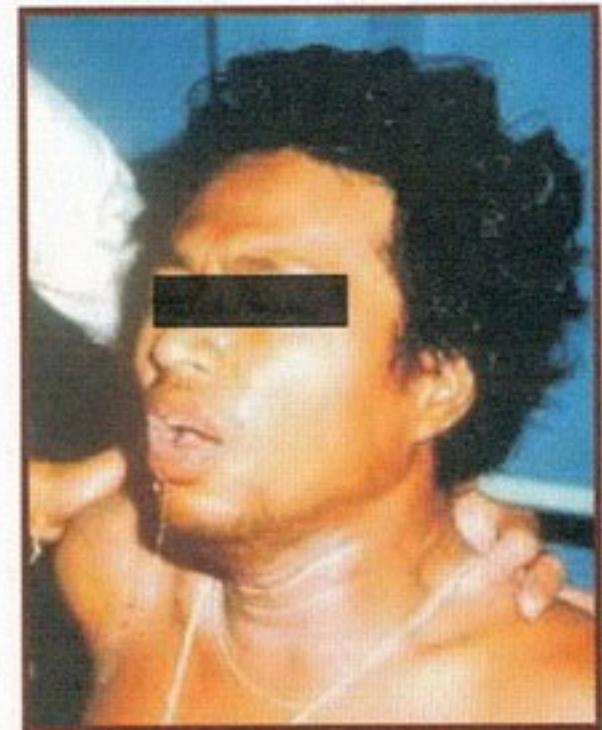
โรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคกลัวน้ำ เกิดจากเชื้อไวรัสเรบีส์ เป็นโรคในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น ช่านี กระรอก กระแต พบรากที่สุดในสุนัข และรองลงมา คือ แมว

คน และสัตว์ รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ เมื่อถูกสัตว์ที่เป็นโรคนี้ กัดหรือช่วน โดยเชื้อจะอยู่ในน้ำลาย ถ้าเป็นสุนัขและแมวจะพบว่า มีเชื้อโรคพิษสุนัขบ้ามากกับน้ำลายตั้งแต่ก่อนและระหว่างแสดงอาการ 1-7 วัน

อาการที่พบในคน

ส่วนใหญ่ระยะฟักตัวของโรคตั้งแต่ 3 สัปดาห์ ถึง 6 เดือน แต่บางรายมีระยะฟักตัวสั้นมาก ไม่ถึงสัปดาห์หรืออาจเกิน 1 ปี อาการเริ่มแรก คือ เปื่อยอาหาร เจ็บคอ มีไข้ อ่อนเพลีย มีอาการคันรุนแรงบริเวณที่ถูกกัด แล้วตามไปส่วนอื่น กระสับกระส่าย กลัวแสง กลัวคน ไม่ชอบเสียงดัง เพ้อเจ้อ กลืนลำบาก โดยเฉพาะของเหลว กลัวน้ำ ปวดท้องน้อยและชา กล้ามเนื้อกระตุก แน่นหน้าอก หายใจไม่ออกรถึง อัมพาต หมดสติ และ ตาย ในที่สุด

โรคนี้ไม่มีทางรักษาให้หายได้ หากมีอาการแล้ว “ตาย” **3** ราย

อาการที่พบในสุนัข

ระยะฟักตัวของโรคหลังจากถูกกัดหรือข่วน จะอยู่ในช่วง 3-8 สัปดาห์ ไม่เกิน 6 เดือน และจะตายภายใน 10 วัน หลังแสดงอาการซึ่งมีทั้งแบบดุร้าย และแบบซึม โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ

ระยะแรก

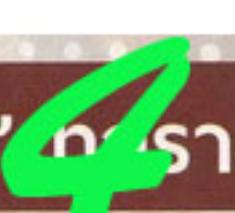
สุนัขจะมีอาการณ์และนิสัยเปลี่ยนไปจากเดิม

ระยะตื้นเต้น

สุนัขเริ่มมีอาการทางประสาท กระวน กระวาย ตื่นเต้น หุ่ดหงิด ไม่อุยหนึ่ง กัดแทะสิ่งของไม่เลือก ม่านตาขยายกว้าง

ระยะอัมพาต

สุนัขมีอาการคงห้อยตก ลิ้นมีสีแดงคล้ำห้อยออกนอกปาก น้ำลายไหล ขย้อนอาหาร คล้ายมีอะไรอยู่ในลำคอ ขาอ่อนเปลี้ย ทรงตัวไม่ได้ ล้มลง อัมพาตทั้งตัวอย่างรวดเร็ว และ ตาย ในที่สุด

โรคนี้ไม่มีทางรักษาให้หายได้ หากมีอาการแล้ว “ตาย”

คำแนะนำสำหรับคนเลี้ยงสุนัข/แมว

1. นำสุนัข/แมว ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (ฉีดครั้งแรก ลูกสุนัข/ลูกแมว อายุ 3-4 เดือน)
2. ไม่ปล่อยสุนัข/แมว ไปเพ่นพ่านในที่สาธารณะทุกครั้ง ที่นำสุนัข/แมวออกนอกบ้าน ต้องอยู่ในสายตา
3. ไม่นำสุนัข/แมว ไปปล่อย และต้องคุ้มกำเนิดไม่ให้มีสุนัข/แมวมากเกินไป

ค่าา 5 ย กันสุนัข/แมว กัด/ช่วน

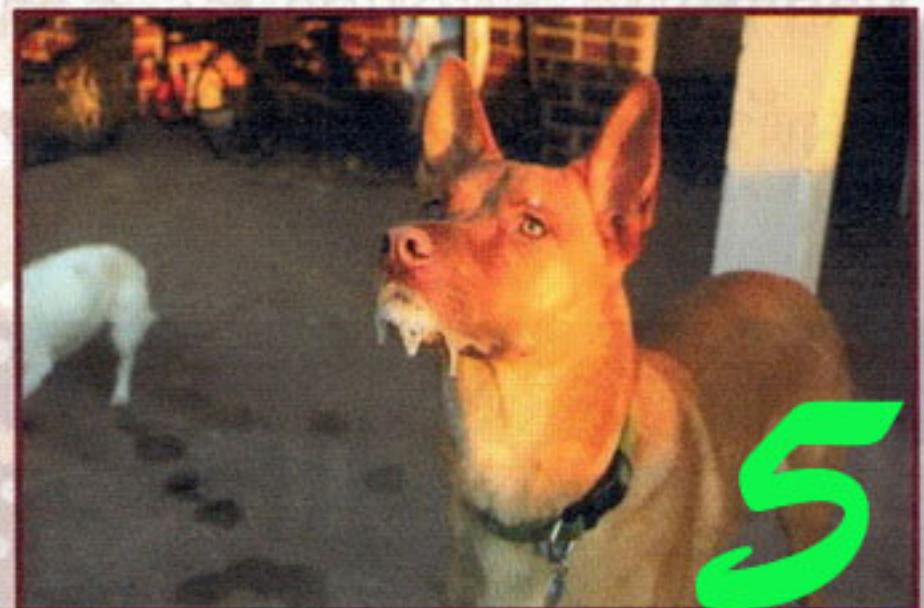
ย1 อย่าเหยี่ย สุนัข/แมว ให้โมโห

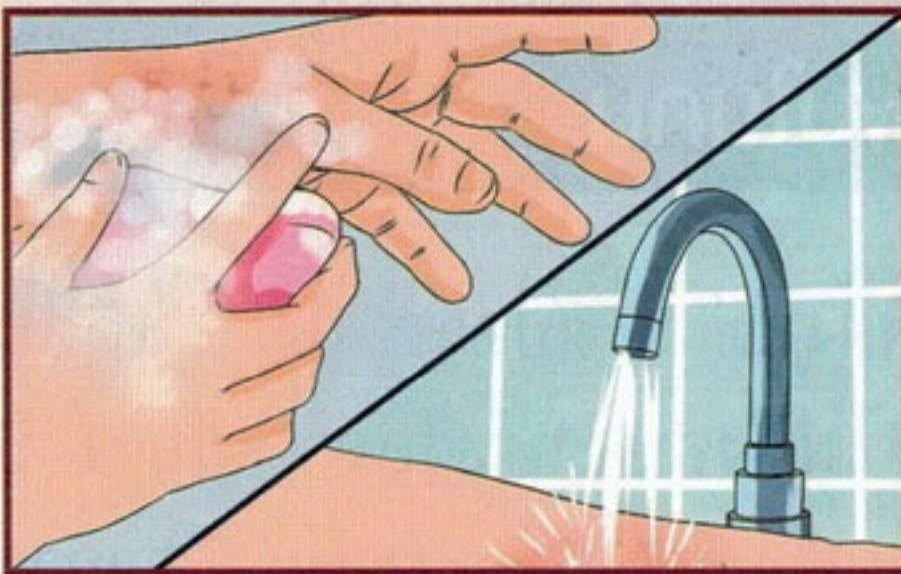
ย2 อย่าเหยียบ หาง หัว ตัว ขา หรือทำให้สุนัข/แมวตกใจ

ย3 อย่าแยก สุนัข/แมวที่กำลังกัดกันด้วยมือเปล่า

ย4 อย่าหยิบ งานข้าวหรือเคลื่อนย้ายอาหารขณะที่สุนัข/แมว กำลังกินอาหาร

ย5 อย่ายุ่ง หรือเข้าใกล้สุนัข/แมวที่ไม่รู้จักและไม่มีเจ้าของ

เมื่อถูกสุนัขหรือแมวกัด ข่วน ต้องทำดังนี้

1. ล้างแผลให้สะอาดด้วยน้ำ และสบู่หลายๆ ครั้ง ให้ถึงก้นแผล ล้างสบู่ออกให้หมด เช็ดแผลให้แห้ง
2. ใส่ยารักษาแพลงสต์
3. จดจำสัตว์ที่กัดให้ได้ เพื่อสืบเจ้าของ กัดสุนัข/แมว ไว้ดูอาการ 10 วัน สอดคล้องประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
4. ไปหาหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้อง

**สุนัขกัด ต้องล้างแผล ใส่ยา ก็ต่ำ
หากไม่ฉีดวัคซีนต่อจะบชุด**

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม สายด่วน 1422 กรมควบคุมโรค

สำนักสื่อสารความเสี่ยง และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
กรมควบคุมโรค 0-2590-3855 หรือ
สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422 <http://www.riskcomthai.go.th>